

Nainen, joka vihasi elämäänsä

Marita Laaksonen vihasi elämäänsä. Hän vihasi työpaikkaansa hotellin aulaemäntänä, missä kuunteli kaiket päivät varakkaiden asiakkaiden valituksia likaisista juomalaseista, puuttuvista karamelleista ja minibistron tuotevalikoimasta. Hän vihasi peilin edessä harjoiteltua kesto-hymyään, jonka turvin otti vastaan niin jokapäiväiset haukut kuin bisnesmiesten kerrokseen hiipivät maksulliset naiset. Kaksikymmentä vuotta sitten sama hymy oli saanut miehet heltymään, vinkkaamaan silmää ja pyytämään treffeille. 57-vuotiaana paras myönnytys oli asiakkaan välinpitämätön olankohautus, minkä jälkeen Marita muuttui taas näkymättömäksi.

Maritalta oli kulunut pari vuotta aikaa totutella siihen, ettei hänen peräänsä enää vihellelty eikä häneen kiinnitetty huomiota. Näkymättömyys antoi naiselle paljon uusia mahdollisuuksia. Kukaan ei huomannut, kun Marita pihisti vaihtorahoista parikymmentä senttiä tai euron itselleen. Niistä oli vuosien mittaan kertynyt säästöpossuun mukava summa. Pyyhkeitä hän ei ollut ostanut viimeiseen viiteen vuoteen vaan kulki suoraan siivouskärrylle, nappasi puhtaan pyyhkeen ja vei kotiinsa. Vaalea, ikääntynyt nainen sulautui sinisessä virkajakussaan hotellin taustahällyn niin täydellisesti, että sai ottaa ja tehdä mitä halusi.

Marita lähti työpaikaltaan joka toinen viikko kahdelta yöllä, joka toinen viikko yhdeltä iltapäivällä. Kun hän istahti sinisen Saabin kovalle penkille, hän usein toivoi, että voisi edelleen olla näkymätön. Marita oli nimittäin toivoton kuski. Hänellä oli kolmenkymmenen Vantaassa vietetyn vuoden jälkeen edelleen vaikeuksia hahmottaa, miten ryhmittäytyä työmatkan valtavassa liikenneympyrässä, kuinka lähteä sujuvasti liikkeelle mäkilähdössä ja minne parkkeerata. Erityisesti hän kammoksui Virkkuutien risteystä, jonka jyrkässä ylämäessä paloi suurimman osan ajasta punainen valo. Aina, kun vanha Saab hyytyi ylämäkeen, takanatulijat tööttäilivät kiivaasti ja heristivät nyrkkiään siirtyessään viereiselle kaistalle ohittamaan.

Marraskuun 23. päivä taivaalta tihkui jäätävää vettä ja pimeys valtasi Vantaan jo alkuillasta. Kun vuorokausi vaihtui 24. päivän puolelle, jäätävä tihku oli muuttunut rännäksi. Hotellin aulan taulu-tv:ssä pyöri sää tiedotus, jossa meteorologi Pekka Pouta varoitteli autoilijoita surkeasta näkyvyydestä. Maritan sydäntä kylmäsi, kun hän pohti, kuinka monella eri tavalla mäkilähtö Virkkuutien risteyksessä voisi tällä kertaa mennä mönkään.

Huoli oli aiheeton. Kun Marita yön pimeinä tunteina starttasi kymmenvuotisen peltikumppaninsa, tämä kieltäytyi inahtamasta. Akku oli hajonnut. Marita huokaisi syvään ja raapi päätään - puoli kolmen aikaan yöllä apua oli mahdotonta saada. Hän soitti varmuuden vuoksi miehelleen Raimolle, vaikka tiesi, että puhelu ohjautuisi suoraan vastaajaan. Raimo sammutti kännykän säntillisesti joka yö akkua ja sähköä säästääkseen. Marita astui ulos autosta, lukitsi ovet ja oli palaamassa takaisin hotellille, kun sai yllättävän idean:

Taidan kävellä kotiin! Matkaa on vain kahdeksan kilometriä ja aikaa koko yö.

Maritaa hymyilytti, kun hän tallusteli ensimmäisiä metrejä kotia kohti. Vaikka taivaalta satoi märkää räntää, raitis ilma virkisti. Hän oli lenkkeillyt aktiivisesti aina 31-vuotispäiväänsä asti, jolloin oli ruvennut odottamaan tytärtään Ninää. Nina oli täyttänyt hänen päivänsä niin täysin, että liikunta oli tuntunut toisarvoiselta. Kun Nina lopulta aloitti koulunkäynnin ja aikaa jäi Maritalle itselleenkin, lenkkipolku jäi kakkoseksi Kauniit ja Rohkeat –sarjan tieltä.

Saippuaopperoihin ja rakkausromaaneihin Marita oli jäänyt koukkuun raskautensa aikana. Parikymppisenä hän oli pitänyt molempia täysin naurettavana humpuukina, riittihän hänellä vipinää omasta takaa. Hän

opiskeli kauppaopistossa sihteeriksi ja juhli usein viikonloput läpeensä. Hänen kintereillään pyöri parhaimmillaan kolme toivottomasti ihastunutta nuorta miestä. Yksi heistä oli Raimo. Raimo iski Maritaan silmänsä Vantaan suosituimmassa tanssi paikassa 35 vuotta sitten, ja kutsui tyttöä omaksi villivarsakseen. Kuvaus oli osuva, olihan Marita varsamainen myös ulkoisesti – hänellä oli pitkät, hoikat raajat ja valtavat, siniset silmät, joita kehystivät tummat ripset. Pikkuhiljaa villit illanvietot tanssiravintoloissa vaihtuivat kahdenkeskisiin illanviettoihin Raimon kanssa. Marita rakastui korviaan myöten.

Marita tunnusteli vatsanseutua, josta vyötärö oli kadonnut jo vuosia sitten. Hän oli lukenut netin keskustelupalstoilta, että painonnousu oli jopa ikääntymistä suurempi tekijä aviomiehen kiinnostuksen lopahtamiseen. Raimon tapauksessa oli käynyt toisin. Mies oli menettänyt kiinnostuksensa Maritaan heti, kun tämä oli tullut raskaaksi. Vaikka Marita palautui nopeasti entisiin mittoihinsa, Raimo käänsi mieluummin kylkeä tai vetosi vatsakipuun kuin koski häntä. Jos hän koski, hän koski pimeässä.

Marita oli mittaillut huolissaan olemattomia senttejään, täyttänyt lautasensa salaatilla, tilannut seksioppaita ja täyttänyt vaatekaappinsa pitsihepenillä. Hän oli kokeillut aktiivista aloitteentekoa ja täydellistä aloitteettomuutta, tuloksetta. Lopulta Marita oppi näkemään itsensä Raimon silmin. Hän lakkasi värjäämstä hiuksiaan, levittämästä ripsiväriä aamuisin ja korvasi seksin suklaalla ja romanttisilla televisiosarjoilla. Perunasäkki ei muuksi muutu, vaikka kuinka ehostaisi, hän tapasi tuhahdella. Valintansa seuraukset hän tunsu joka askeleella kävellessään kohti 65 neliömetrin asuntoa, joka oli ollut hänen kotinsa kahdenkymmenen vuoden ajan.

Tytär Nina oli olosuhteiden pakosta jäänyt ainoaksi lapseksi, mutta hänessä oli käsittelemistä kahden edestä. Nina oli kuin Marita villeinä nuoruusvuosinaan – ja vielä sitäkin enemmän tulta ja tappuraa. Hän halusi näyttelijäksi, mutta Suomen pienet piirit eivät riittäneet, joten Nina muutti Lontooseen opiskelemaan ilmaisutaitoa. Hänen skandinaavinen vaaleutensa ja ainutlaatuinen muuntautumiskykynsä häikäisivät niin opettajat kuin kanssaopiskelijat. Nykyisin tytär elätti itsensä teatterilavoilla ja seurusteli paikallisen pikkujulkiksen, Medicine-yhteen solistin, kanssa. Nina vieraili kotona kerran vuodessa, yleensä jouluisin, ja soitti kotiin noin kerran kuussa. Ninan takia Marita ja Raimo pitivät edelleen yhtä, vaikka heidän välinsä olivat jo vuosia sitten muuttuneet ystävyudeksi ja Raimo tyydytti tarpeensa muualla.

Marita vilkaisi Sara-lehdestä tilaajalahjaksi saamaansa rannekelloa ja kiristi askeliaan. Vaikka kävely oli ihan mukavaa vaihtelua, hän halusi jo kotiin. Tiskit olivat latomatta koneeseen, edellisenä päivänä pyykätyt vaatteet viikkaamatta ja Raimo tarvitsi eväät seuraavaksi päiväksi rakennustyömaalle. Sekä Raimo että Nina olivat monta vuotta moittineet Maritan ruoanlaittotaitoja, kunnes nainen oli keksinyt eineksillä huijaamisen jalon taidon. Mikä tahansa Atria-valmisateria näytti kotiruoalta, kun sen siirsi lautaselle ja lisäsi joukkoon yksinkertaisia ainesosia, kuten keitetyjä porkkanoita.

Pian Marita huomasi olevansa Virkkuutien risteyksessä. Oli kohtalon ivaa, että juuri tänä iltana hän ei jännittänyt eikä pelännyt paikkaa. Virkkuutietä peitti koskematon, valkoinen lumipeite, mutta sen alla odotti musta jää täydellistä tilaisuutta.

Tien yli kulkevan suojatien valot välkkyivät vihreinä, joten Marita otti muutaman juoksuaskeleen. Hän onnitteli jo itseään valoihin ennättämisestä, kun jää hennon lumen alla näytti petollisen puolensa. Maritan vasen jalka lipsahti, vaikka hän oli juuri ostanut 86 eurolla tukevat Eccon kävelykengät. Hän yritti tasapainotella hetken, mutta kaatui lopulla rajusti kyljelleen. Vasen käsivarsi naksautti ja jäi hänen painonsa alle luonnottomaan asentoon. Ensin naisen lamautti käsivarresta säteilevä kipu, sen jälkeen mäen alta kuuluva moottorin hurina ja kajastavat autonvalot.

Sanotaan, että onnettomuuden lähestyessä uhri näkee koko elämänsä hidastettuna filminä. Siihen aika ei millään riitä, vaikka sekunnit ennen onnettomuutta kuluvatkin hitaasti. Ajovalojen lähestyessä Marita havaitsi ensin tilanteen väistämättömyyden. Hän ei enää nousisi Virkkuutien lumiselta suoja tieltä risteyksestä, jota oli aina pelännyt.

Kaikkien elämässään kokemiensa pettymysten jälkeen Marita odotti tuntevansa suurta helpotusta. Niiden muutamien sekuntien aikana, jotka Maritan maallisesta vaelluksesta oli jäljellä, helpotuksen yli huokui kuitenkin paljon voimakkaampi tunne. Hän ymmärsi, mistä oli kaiken aikaa ollut kysymys.

Marita Laaksonen ei vihannut elämäänsä. Hän rakasti sitä. Hän rakasti pirteänkeltaisia voikukkia, jotka puhkesivat hänen pikkuruiselle takapihalleen joka kesä huolimatta siitä, että naapuri kirosi niitä. Hän vaali aamun ensimmäisiä hetkiä, kun makasi miehensä vieressä ja kuunteli tämän rauhallista hengitystä. Hän ikävöi tytärtään niin kovasti, että aloitti joulun valmistelut jo marraskuussa, jotta juhlapyhät sujuisivat täydellisesti.

Marita oli koko ikänsä yrittänyt kerätä ympärilleen tiiviin, turvallisen perheen ja yhteisön. Hän oli ollut kaikille pohjattoman ystävällinen ja jättänyt omat tarpeensa toiseksi. Ongelma oli kaiken aikaa se, ettei elämä rakastanut häntä takaisin. Ajovalojen edessä makaava Marita Laaksonen oli yhtä merkityksetön kuin kaikki ne jänikset, kissat ja ketut, joiden yliajettuja raatoja potkittiin ojanpientareille liikenteen tieltä. Hän olisi yhtä hyvin voinut elää elämänsä vähän itsekkäämmin, vapaana kuin jänikset, kissat ja ketut.

Aamulla räntäsade oli loppunut, lumikerros sulanut ja aurinko pilkisti taivaalta pitkästä aikaa. Ilta-Sanomien sisäsivulla kerrottiin lyhyesti, että 31-vuotias mies oli menettänyt aamuyöllä ajoneuvonsa hallinnan ja ajanut 57-vuotiaan naisen yli. Nainen kuoli välittömästi saamiinsa vammoihin.